

Megbetegítő és gyógyító spiritualitás

Egy annyira kettészakadt társadalomban, mint a miénk létkérdés lenne, hogy legyen olyan társadalmi szövet, amely túlmutatva az érdekek világán lehetővé teszi, hogy az eltérő nézetekkel rendelkező emberek az értékeik mentén felülemelkedhessenek az őket elválasztó törésvonalakon. Az ilyen szervezetek azok, amelyek a hatalmi érdekek helyett a spirituális értékek mentén tájékozódnak a társadalmi folyamatokban, és fogalmazzák meg önmagukat.

Ugyanakkor egyre látványosabbnak tűnik az, hogy ezekben a szervezetekben is ugyanazok a társadalmi hatások és törvényszerűségek kezdenek meghatározóvá válni, mint abban a társadalomban, egyre ijesztőbb mértéket ölt a harag, a gyűlölet, a bűnbakképzés, valamint az egymás iránti érzéketlenség mindent felülíró magánya.

De egyáltalán hogyan válhat egy megbetegítővé egy olyan szervezet, egyház, közösség, amely önmagát spirituális értékek mentén fogalmazza meg?! A kérdés annál feszítőbb, mert nemrég Kopp Mária professzorasszony kutatásai óta szinte magától értetődőnek tartottuk, hogy a spirituális alapon szerveződő közösségek gyógyító közösségek. Mégis a tapasztalat egyre ijesztőbben mutat rá arra, hogy a gyógyító folyamatok egyre általánosabban torzulatnak megbetegítő közösségi formákká. Elgondolkodtató jelei mindennek egyfelől a látványos a hatalmi jelenségek, kommunikációs sajátosságok, manipulációs helyzetek, de akár pl. a lelkipásztorok ijesztően magas öngyilkossági felülreprezentáltsága és annak tabusítása.

A jelenséget csak még jobban bonyolítja, hogy néha ezek a toxikus lélektani állapotok úgy alakulnak ki, hogy annak résztvevőiről külön-külön nem mondható, hogy ártó szándékkal lennének benne az adott folyamatban. Csak valahogy a szervezeti együttműködések eredményeképpen a végeredmény felülírja az egyéni törekvéseket.

Ebben az előadásban szó lesz a konkrét mérgező jelenségekről csakúgy, mint azokról az évszázados spiritualitástörténeti folyamatokról, amelyek a hit hatalmát a hatalom hitévé tették. De beszélünk arról is milyen lehetőségeink vannak arra nézve, hogy mentesülhessünk e jelenségek olykor valóban fenyegető következményei alól.